



Česká Lípa 2. 5. 2011
č.j. SRS 033739/2011

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

**Zpráva č. 5 Oblastního odboru Louny
o výskytu škodlivých organismů a poruch
za období od 25. 4. - 1. 5. 2011**

1. Počasí

Na počátku sledovaného období došlo k mírnému ochlazení, denní teploty dosahovaly přibližně ke 13 °C a noční teploty klesaly na hodnoty cca 5 °C. Postupné zvyšování teploty až na 22 °C ve dne a 9 °C v noci. Polojasno až zataženo, časté slabé a nerovnoměrně rozložené přeháňky (Chrastava - 5mm srážek, litoměřicko 10-15mm srážek), koncem období první bouřky. Srážkový deficit přetrvává.



2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V současné době probíhá setí kukuřice, sázení pozdních a přiorávka ranných brambor. Ošetřují se obilniny proti plevelům a houbovým chorobám, pěstitelé přistupují k další vlně ošetření řepky ozimé proti hmyzím škůdcům. Ve chmelnicích se dokončuje drátkování, probíhá ošetření chmelnic insekticidními a místy preventivně i fungicidními postřiky. V intenzivně ošetřovaných sadech začala série postřiků proti houbovým chorobám a hmyzím škůdcům.

OBILNINY

Toto období s výrazně vyšší vzdušnou vlhkostí přineslo značný nárůst výskytu houbových chorob obilovin na listech.

PŠENICE OZIMÁ (RF 27-31BBCH)

Silný a střední výskyt padlí pšenice (*Blumeria graminis*) byl pozorován v okrese Česká Lípa (Tuhanec., Blíževedly 29. 4.).

Hodnotí se počet listů s výskytem jedné nebo více kupek padlí. Na líci listů, ale i pochvách jsou malé válcovité, světle šedé polštářky (kupky) mycelia, které později tmavnou. Po vymetání se objevují kupky i na klasových listenech. V kupkách se posléze objevují tmavé, kulaté 0,1-0,2 mm velké plodnice (kleistotecia). Silně napadené listy žloutnou a předčasně odumírají.

Použití fungicidů přichází v úvahu nejčastěji ve fázích 37-59 DC, tj. od objevení posledního listu nejpozději do končícího metání. Za prahovou hodnotu napadení považujeme stav, kdy v průměru 70 a více procent horních tří listů je napadeno (bez ohledu na stupeň napadení).

V jižní části okresu Liberec (Svijanský Újezd, Pěnčín) se začínají objevovat skvrnitosti (*Ascochyta spp.*). Všeobecně střední výskyt.

Pro patogeny této skupiny není stanovena metodika ošetření fungicidními přípravky. Způsob ošetření porostů je vhodné konzultovat s místními pracovníky SRS OBO Louny.



První slabé výskyty světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*) v okresech Děčín (Stará Oleška) a Ústí nad Labem (Řehlovice).

První slabý výskyt tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) byl pozorován v okrese Litoměřice (Roudnice n. L.).

Zjištěn střední ohniskový výskyt imág kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*) a kohoutka černého (*Oulema melanopus*) a to zejména na okrajích polí, v okrese Liberec (Chrastava, Pěnčín).

Hodnotí se počet počet dospělců obou druhů kohoutků. Kohoutci se vyskytují ve škodlivém množství v několikaletých cyklech. Larvy jsou škodlivější než dospělci. Napadené rostliny špatně metají a předčasně dozrávají. Jarní obilniny jsou k napadení citlivější než ozimé.

Přípravky na ochranu rostlin aplikujeme na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vyhlýchých více než 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 26-33BBCH)

Pozorován první výskyt vajíček kohoutků (*Oulema spp.*) v okrese Litoměřice (Straškov, Roudnice n. L.), nové první výskyty imág kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*) a kohoutka černého (*Oulema melanopus*) zaznamenány v okresech Děčín a Louny, celkově pozorovány výskyty pod prahem škodlivosti.

JEČMEN JARNÍ (RF 14–23)

Pozorovány první slabé výskyty padlí ječmene (*Blumeria graminis*) v okrese Litoměřice (Račíněves).

Ohniskově střední výskyt kohoutků (*Oulema spp.*) pozorován na okrajích polí v okrese Liberec (Chrastava), první slabé výskyty pozorovány na okrese Litoměřice (Račíněves).

Doporučené ošetření: viz. pšenice ozimá

OVES (RF 11–13)

Ohniskově střední výskyt kohoutků (*Oulema spp.*) pozorován na okrajích polí v okrese Liberec (Chrastava).

Doporučené ošetření: viz. pšenice ozimá

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 57-63BBCH)

První slabé výskyty bejlo morky kapustové (*Dasyneura brassicae*) pozorovány v okresech Česká Lípa (Ramš, Kravaře), Děčín (Bynovec, Dobrná) a Ústí nad Labem (Dubice n. L.).

V okrese Louny (Kystra, Blažim) byl zaznamenán silný a střední výskyt krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*). První slabé výskyty pozorovány v okresech Česká Lípa (Ramš, Kravaře) a Litoměřice (Budyně n. O. a Roudnice n. L.).

Hodnotí se výskyt brouků na rostlinách - 2x týdně v období od kvetení řepky (asi 30 % květů na hlavním stonku kvete) do plného květu (asi 50 % květů na hlavním stonku otevřených, první korunní plátky již opadávají), fáze 63-65 BBCH, Pozorování se provádí na protilehlých stranách honu (bloku) ve vzdálenosti 5 m od okraje porostu, kde se vždy namátkově vybere a prohlédne, rovnoběžně s okrajem, 25 rostlin (vždy po 10 krocích 1 rostlina) a to v době mezi 9. a 11. nebo 16. a 18. hodinou, ve



dnech, kdy teplota v dopoledních hodinách dosáhne alespoň 15 °C. Pozorovatel prochází opatrně porostem a počítá sedící dospělé krytonosce šešulového.

Porosty se ošetřují podle signalizace od fáze žlutého poupěte (59 BBCH) do konce plného květu (67 BBCH) při výskytu alespoň jednoho sedícího dospělé krytonosce šešulového na jednu rostlinu, zjištěno na 4x25 vrcholových květenstvích v době mezi 9-11 hodinou a mezi 16-18 hodinou za slunečného a klidného počasí, kdy teplota v dopoledních hodinách dosahuje alespoň 15 °C.

Střední a ohniskově silné výskyty **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** pozorovány plošně v okresech Česká Lípa, Liberec, Litoměřice a Louny.

Pozorování imág blýskáčka řepkového ve vrcholových květenstvích se provádí 1x týdně od dosažení teploty 9 °C do počátku květu řepky. Kontroluje se květenství 50ti rostlin (10míst x 5 květenství). **Ošetření se doporučuje při překročení prahu škodlivosti, to je při výskytu více než 300 brouků na vrcholových květenstvích 100 rostlin.**

Zjištěn střední výskyt **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** v okrese Liberec (Chrastava).

Brouci po přezimování přelétávají do porostů řepky olejky od poloviny března. Konají úživný žír. Do listů i stonků vyžirají drobné dírký. Po 2-3 týdnech samičky kladou vajíčka do stonků těsně pod vegetační vrchol. Larvy vyžirají dřeň stonků a po 4-5 týdnech se kuklí v půdě. Mladí brouci se líhnou asi za 25 dní. Zůstávají v zemi až do jara.

Ošetření zhruba koncem března a začátkem dubna, dříve než samičky vykládou vajíčka. V současné době se cílená ochrana již neprovádí.

MÁK (RF 10-24BBCH)

První výskyt **krytonosce makovicového (*Neoglocianus macula alba*)** byl pozorován v okrese Litoměřice (Chotěšov).

OKOPANINY:

CUKROVKA RF 13

První výskyt **květilky řepné (*Pegomyia hyoscyami*)** pozorován v okrese Litoměřice (Mlékojedy, Bohušovice n. O.).

CHMEL (RF 13 BBCH)

Byl pozorován první výskyt jarní formy **plísně chmelové (*Pseudoperonospora humuli*)** v okrese Litoměřice (Brzánky, Siřejovice) a Louny (Staňkovice).

Všeobecně silné výskyty **dřepčíka chmelového (*Psylliodes attenuata*)** jsou stále pozorovány v celém okrese Litoměřice.

Ochranný zásah proti jarní generaci dřepčíka chmelového se doporučuje provést při zjištění střední intenzity napadení, tj. poškození (děrování) 5-10% listové plochy.

Střední výskyt **lalokonosce libečkového (*Otiorhynchus ligustici*)** byl pozorován v okrese Litoměřice (Vědomice).

Hodnotí se počet imág na 100 rostlinách (20označených míst chmelnice x 5 rostlin za sebou)

Ošetření se doporučuje od dosažení hranice škodlivého výskytu, to je 100 a více brouků na 100 rostlin chmele.



OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 63-65BBCH)

Zjištěn první slabý výskyt padlí jabloňového (*Podosphaera leucotricha*) v okrese Litoměřice (Klapý) a v jižní části okresu Liberec (Pěnčín, Svijanský Újezd, 26. 4.).

V jižní části okresu Liberec byl pozorován i nový první výskyt pílatky jablečné (*Hoplocampa testudinea*).

HRUŠEŇ (RF 63-65 BBCH)

V okrese Liberec (Pěnčín, 26. 4.) zjištěn první slabý výskyt pílatky hrušňové (*Hoplocampa brevis*)

Peckoviny

TŘEŠŇ (RF 69 BBCH)

Ohniskově silný výskyt píd'alky podzimní (*Operophtera brumata*) pozorován v okrese Litoměřice (Slatina, 24. 4.).

Na jaře se pozorují požerky na mladých listech, květních poupatech, květech i plodech ovocných dřevin. V listech vykousané zpočátku drobné otvory, které se postupně zvětšují až zůstávají jen silnější žebra.

Přímou chemickou ochranu doporučujeme při škodlivém výskytu housenek píd'alky podzimní v jarním období, to je při výskytu 3 a více listožravých housenek ve 100 květních nebo listových růžicích třešně. Následně doporučujeme nepřímou ochranu zaměřenou na mechanické hubení, po kmeni šplhajících, samiček píd'alky podzimní pomocí lepidel a lepových pásů umístěných na kmenech stromů v období od první poloviny října do února.

Drobné ovoce

JAHODNÍK (RF 60 BBCH)

První slabé výskyty květopase jahodníkového (*Anthonomus rubi*) byly pozorovány v okresech Litoměřice (Nové Dvory) a Ústí nad Labem (Svádov)

Za Oblastní odbor Louny zpracoval: Luboš Pomichálek